

Stiinta este un fenomen global, fara frontiere. Totusi, in lumea de astazi productia si utilizarea eficienta a stiintei este concentrata in mainile catorva tari. Majoritatea tarilor, supranumite tari periferice, sunt lasate in afara discursului intelectual, care sta la baza fenomenului de cunoastere. Acest efect s-a putut observa decenii de-a randul in datele privind publicatiile stiintifice si citarile acestora in literatura de specialitate. Este foarte clar ca stiinta din fluxul principal nu prea a profitat de efortul statelor periferice. In acelasi timp tarile avansate au beneficiat de cunoasterea la nivel traditional in medicina, agricultura si alte domenii, provenita in cea mai mare parte din tarile periferice. Un numar impresionant de plante, alese pe baza experimentelor de veacuri ale societatilor periferice au fost integrate in sistemul medical avansat bazat pe medicamente produse la scara industrială. Practici traditionale, ca de exemplu, acupunctura, prelucrarea metalelor, procedee si principii agricole, au fost preluate, analizate stiintific, regandite si acceptate intr-o forma eficienta, de catre societatile moderne dezvoltate. Dar, in mod ciudat, tarile periferice au profitat de propriile lor traditii, doar intr-o foarte mica masura. Este vorba oare de o incercare deliberata a marilor puteri, sau sa zicem, a societatilor moderne dezvoltate, sa blocheze accesul tarilor periferice la fluxul creatiei stiintifice si a dezvoltarilor tehnologice ?

Raspunsul la aceasta intrebare este: Nu ! Argumentul suprem este faptul ca in ultimul deceniu multe tari, asa-zise periferice, s-au trezit la viata stiintifica si tehnologica cu o viteza uluitoare. China inunda publicatiile stiintifice cu articole de buna calitate si cu reporturi asupa unor realizari tehnologice de varf. India isi sporeste implicarea stiintifica. Alte tari, precum Malaezia, Tailanda, Singapur, precum si Iordania, Iranul, Egiptul se inscriu pe orbita cercetarilor stiintifice si tehnologice iar numarul de articole publicate, precum si calitatea acestora, creste pe an ce trece. Trebuie sa remarcam ca o analiza atenta a fenomenului evidentiaza cateva elemente importante:

- a. guvernele tarilor asa-zise periferice alocă tot mai multe fonduri pentru stiinta si tehnologie
- b. tot mai multi tineri sunt educati in universitatile societatilor neperiferice
- c. tarile periferice acumuleaza tot mai intens echipamente stiintifice (un exemplu este Marocul, unde echipamentele incep sa apara inainte de formarea unor cadre corespunzatoare).
- d. stiinta devine o uriasa retea internationala in care nodurile sunt universitatile si institutele de cercetare, iar canalele de comunicatie si interactiune sunt reprezentate prin colaborarile si schimburile de studenti si specialisti. Lumea se schimba iar stiinta periferica poate deveni curand un anacronism !